Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj:04-035/24-861/25
Podgorica, 09.07.2024.g.

I Z V J E Š T A J

O REVIZIJI GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA SOCIJALDEMOKRATA CRNE GORE ZA 2023. GODINU

(Konačni izvještaj)

Podgorica, jul 2024. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE, NALAZI I PREPORUKE 3
II OPŠTI PODACI 7
2.1. Pravni osnov 7
2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije 7
2.3. Finansijsko poslovanje i finansiranje Partije 8
2.4. Vrsta revizije 8
2.5. Predmet revizije 8
2.6. Cilj revizije 9
2.7. Kriterijumi revizije 9
2.8. Metode revizije 10
2.9. Vrijeme vršenja revizije 11
III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 12
3.1. Sistem unutrašnjih kontrola 12
3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2022. godini 12
3.3. Finansijski plan za 2022.godinu 12
3.4. Program rada 13
3.5. Računovodstveni sistem 13
3.6. Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj 14
3.7. Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta 14
3.8. Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima 15
3.9. Izvještaji o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji 15
3.10. Završni račun 15
3.10.1. Bilans stanja 16
3.10.2. Bilans uspjeha 19
3.10.2.1. Prihodi 19
3.10.2.2. Rashodi 21
3.11. Kancelarijsko poslovanje 27

I MIŠLJENJE, NALAZI I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije (br. 04-035/24-861/2 od 28.03.2024.godine), izvršila je reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023. godinu.

Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije, Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti i Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Socijaldemokrata Crne Gore za 2023. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br.139-24/IV od 26.06.2024.godine) na Preliminarni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023. godinu (br. "I" 04-038/24-117 od 17.06.2024.godine), nadležni Kolegijum DRI u sastavu: Predsjedavajući Senatom DRI, senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator dr Milan Dabović - član Kolegijuma na sjednici održanoj dana 09.07.2024. godine, razmotrio je i usvojio

KONAČNI IZVJEŠTAJ
o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja
Socijaldemokrata Crne Gore za 2023.godinu

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Socijaldemokrata Crne Gore za 2023.godinu sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja.
Za finansijsku reviziju je određena ukupna materijalnost za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 8.332,90€, tj. 1,91% od ukupnih rashoda Partije, koji iznose 436.277,27€. Na osnovu navedenog, nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na navedeno u preporuci F1.**

Revizijom pravilnosti je utvrđeno da je subjekt revizije finansijske i druge radnje uskladio u svim bitno materijalnim aspektima sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Na osnovu navedenog, nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje na navedeno u preporuci P1**.

NALAZI I PREPORUKE

FINANSIJSKA REVIZIJA

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija u poslovnim knjigama evidentirala troškove u ukupnom iznosu od 2.121,93€ (troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 771,51€, troškove reprezentacije u iznosu 959,71€ i ostale finansijske rashode u iznosu od 390,71€), koje nije dokumentovala, što nije u skladu sa odredbama člana 20 Zakona o računovodstvu, kojim je, između ostalog, propisano da računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj

računovodstvenoj dokumentaciji, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva.

Preporuka F1

- **Subjekt revizije treba da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, shodno članu 20 Zakona o računovodstvu.**

REVIZIJA PRAVILNOSTI

Nalaz

- Revizijom je utvrđeno da je Partija izvršila isplatu dnevnica članovima Partije u iznosu od 3.257,15€, shodno internoj Odluci o iznosima dnevnica za sjednice organa i radnih tijela Partije od 29.12.2022. godine, kojom su definisani iznosi dnevnica za prisustvo sjednicama za članove Glavnog odbora, Predsjedništva, Statutarne komisije, Nadzornog odbora, Etičkog odbora, Savjeta partije, Foruma žena, Omladine Socijaldemokrata i drugih radnih tijela koje formira Partija. Uvidom u navedenu Odluku, utvrđeno je da su istom definisani različiti iznosi dnevnica u zavisnosti od grada iz kojeg član dolazi, što nije u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao jedinim propisom koji reguliše oblast službenih putovanja u javnom sektoru.

Preporuka P1

- **Subjekt revizije treba da vrši obračun i isplatu dnevnica u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao i da interni akt kojim je bliže uredio isplatu dnevnica članovima Partije uskladi sa navedenom Uredbom.**

Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023.godinu, namijenjen je rukovodstvu subjekta revizije, Skupštini Crne Gore, Agenciji za sprječavanje korupcije i ostaloj zainteresovanoj javnosti.

Subjekt revizije je dužan da, putem aplikacije DRI za praćenje preporuka (Registar preporuka), u roku od 30 (trideset) dana, odnosno najkasnije do 09.08.2024.godine, dostavi Državnoj revizorskoj instituciji Akcioni plan za realizaciju preporuka, a u roku od šest mjeseci, odnosno najkasnije do 09.01.2025.godine, Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o reviziji.

Shodno Protokolu o saradnji između Skupštine Crne Gore i Državne revizorske institucije, Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023.godinu, dostavlja se Skupštini Crne Gore i Odboru za antikorupciju Skupštine Crne Gore, na upoznavanje.

Shodno Protokolu o saradnji između Agencije za sprječavanje korupcije i Državne revizorske institucije, Konačni izvještaj o reviziji Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023.godinu, dostavlja se Agenciji za sprječavanje korupcije, na upoznavanje.

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

2.1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023. godinu sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07....31/14 i 70/17);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG" br. 003/20, 038/20);
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije za 2024.godinu, DRI br. 06-038/23-319 od 26.12.2023.godine;
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije br. 04-035/24-861/2 od 28.03.2024.godine.

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023.godinu izvršena je u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata;
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
  Međunarodnim standardima (ISSAI 100 - 999).

2.2. Osnovni podaci o subjektu revizije

Socijaldemokrate Crne Gore su upisane u Registar političkih partija 30.11.2015. godine (Rješenje Ministarstva unutrašnjih poslova br. 05-UPI-005/15-4765/10).
Puni naziv Partije je "Socijaldemokrate Crne Gore", a skraćeni: "SD".
Sjedište Partije je u Podgorici.

Organi Partije su: Kongres; Glavni odbor; Predsjednik; Potpredsjednici; Predsjedništvo; Statutarna komisija; Nadzorni odbor; i Etički odbor. Pored navedenih organa u Partiji djeluju i drugi organi: generalni sekretar, direktor, Savjet Patrije, portparol i posebni oblici organizovanja.

Kongres je najviši organ Partije. Kongres Partije se održava najmanje jednom u četiri godine, po pravilu, nakon održanih parlamentarnih izbora.
Predsjednik Partije između ostalog predstavlja i zastupa Partiju, obezbjeđuje jedinstveno i cjelovito funkcionisanje Partije. Predsjednik Partije je za svoj rad odgovoran Kongresu, a između dva Kongresa Glavnom odboru.
Predsjedništvo Partije, između ostalog, utvrđuje politiku upravljanja partijskom imovinom i o tome donosi odluke i utvrđuje predlog finansijskog plana Partije.

Nadzorni odbor kontroliše finansijsko poslovanje u Partiji i o svojim nalazima obavještava Kongres, a između dva Kongresa jednom godišnje Glavni odbor.
Direktor je odgovoran za materijalno-finansijsko poslovanje Partije i tehničke uslove za rad Partije.

Posebni oblici organizovanja Partije su: Omladina Socijaldemokrata i Forum žena.

2.3. Finansijsko poslovanje i finansiranje Partije

Partija se finansira iz sledećih izvora:budžeta Crne Gore; budžeta Glavnog grada; opštinskih budžeta i članarine i drugih izvora u skladu sa zakonom i Statutom.
Partija ima imovinu. Svi organi Partije vode evidenciju o imovini u skladu sa odlukom Glavnog odbora i zakonom. Imovinom Partije raspolaže Glavni odbor.
Direktor vrši poslove u vezi o sticanju i otuđenju imovine Partije, organizuje finansiranje aktivnosti Partije i druge poslove finansijskog poslovanja.

Direktor priprema godišnji finansijski plan Partije i koordinira izradu finansijskih planova organizacija na lokalnom nivou.
Direktor priprema nacrt finansijskog plana i dostavlja ga Predsjedništvu Partije. Glavni odbor, na predlog Predsjedništva, usvaja finansijski plan Partije.
Direktor Partije materijalno-finansijske i izvještaje o poslovanju podnosi Nadzornom odboru i Predsjedništvu Partije.

2.4. Vrsta revizije

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023. godinu, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja istih sa zakonskom i drugom regulativom.

2.5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj Socijaldemokrata Crne Gore za 2023. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom i drugom regulativom.

2.6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome:

1. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja ili
2. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

2.7. Kriterijumi revizije

Kriterijumi za finansijsku reviziju

- MRS;
- Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl. list CG" br. 026/22).

Kriterijumi za reviziju pravilnosti

- Zakon o političkim partijama ("Sl. list Crne Gore", br. 073/10, 040/11, 059/11);
- Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja (Sl.list CG“ br. 003/20, 038/20);
- Zakon o budžetu Crne Gore za 2023.godinu (“Sl.list Crne Gore”, br.152/22 od 30.12.2022 i 106/23 od 29.11.2023.);
- Zakon o radu („Sl. list CG“, br. 049/08 ... 004/18, 074/19...145/21);
- Zakon o obligacionim odnosima („Sl. list CG“, br. 047/08, 004/11, 022/17);
- Zakon o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 145/21 od 31.12.2021, 152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl.list RCG“, br.065/01,...,004/07 i „Sl. list CG“, br.086/09,...,083/16, 067/19...146/21,...,152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG“, br.013/07,...,008/15, 022/17, 042/19...145/21,...,152/22 od 30.12.2022);
- Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Sl. list CG“,br.024/19);
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Sl. list CG“, 029/13, 016/16,...,152/22 od 30.12.2022, 027/23 od 08.03.2023.);
- Zakon o reprogramu poreskog potraživanja („Sl. list CG“, br.145/21 od 31.12.2021.g.);

- Uredba o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 040/16, 028/18,108/20);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta ("Sl. list CG" br. 026/22);
- Pravilnik o razvrstavanju materijalne i nematerijalne imovine po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije budžetskih i vanbudžetskih korisnika („Sl. list RCG“, br.032/03);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije ("Službeni list Crne Gore", br.028/02, 130/ 21);
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica ("Službeni list Crne Gore", br. 126/22 od 18.11.2022);
- Pravilnik o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („Sl. list CG”,br.076/10,...,050/17, 015/19, 009/20,110/21, 032/22, , 015/23 od 08.02.2023.);
- Pravila o načinu obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilozima političkim subjektima ("Službeni list Crne Gore", br. 036/22 od 06.04.2022);
- Statut političkog subjekta;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije;
- Finansijski plan Partije za 2023. godinu;
- Program rada Partije za 2023. godinu
- Interne procedure i pravila subjekta revizije.

2.8. Metode revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupaka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja, uključujući i interne kontrole.

Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kojeg nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost.
Smjernicama o reviziji Godišnjih finansijskih izvještaja političkih subjekata, utvrđeno je da se kod određivanja materijalnosti po vrijednosti, koristi se stopa materijalnosti u rasponu od 0,5% do 2%. S tim u vezi, materijalnost je utvrđena u iznosu od **8.332,90€,** tj. 1,91% od ukupnih rashoda Partije, koji iznose **436.277,27€.**

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave subjekta revizije, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Ispitana je doslijednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima.

2.9. Vrijeme vršenja revizije

Revizija Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja Socijaldemokrata Crne Gore za 2023. godinu je planirana Godišnjim planom revizija DRI za 2024.godinu, kojim je definisano pretpostavljeno vrijeme trajanja revizije od ukupno 40 revizorskih dana.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

3.1. Sistem unutrašnjih kontrola

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, članom 47 Statuta utvrdila da unutrašnju kontrolu finansijskog poslovanja vrši Nadzorni odbor. Statutom je definisano da Nadzorni odbor kontroliše finansijsko poslovanje u Partiji i o svojim nalazima obavještava Kongres, a između dva Kongresa jednom godišnje Glavni odbor.

Shodno članu 57 statuta, Direktor je odgovoran za finansijsko poslovanje Partije.
Direktor vrši poslove u vezi o sticanju i otuđenju imovine Partije, organizuje finansiranje aktivnosti Partije i druge poslove finansijskog poslovanja.
Partija je u postupku revizije prezentirala sljedeća akta: Statut, Plan rada, Plan prihoda i rashoda, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, poslova i zadataka u Generalnom sekretarijatu Partije, Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju i o korišćenju mobilnih i fiksnih telefona, Odluka o načinu korišćenja sopstvenog vozila u službene svrhe, Odluku o pravu na potrošnju goriva u službene svrhe, Odluku o iznosima dnevnica za sjednice organa i radnih tijela Partije, Odluku o korišćenju poslovnih kartica u posjedu partije i Odluku o načinu evidentiranja pristigle dokumentacije.

3.2. Aktivnosti partijskih organa u 2023. godini

Partijski organi su shodno svojim nadležnostima utvrđenim Statutom donijeli i usvojili sljedeća opšta i posebna akta u 2023. godini: Finansijski plan (Plan prihoda i rashoda), Program rada, Rebalans finansijskog plana, Odluku o kriterijumima i načinu određivanja visine članarine za 2023. godinu, Odluku o usvajanju završnog računa, Odluku o usvajanju popisa imovine i potraživanja, Odluku o pozajmici između računa foruma žena i računa za redovno poslovanje i druge odluke.

3.3. Finansijski plan za 2023.godinu

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja 29.12.2022. donijela Finansijski plan za 2023. godinu koji je usvojen Odlukom Predsjedništva Socijaldemokrata Crne Gore. Predsjedništvo Socijaldemokrata je Odlukom od 18.10.2023. godine, usvojilo rebalans plana prihoda i rashoda za 2023. godinu kojim su prihodi planirani u iznosu od 475.000,00€, a rashodi u iznosu od 443.000,00€.
Shodno rebalansu Finansijskog plana za 2023.godinu, prihodi u iznosu od 475.000,00€ planirani su iz sljedećih izvora: Prihodi od članarina 4.700,00€; Prihodi iz budžeta Opština za zakup 19.200,00€; Prihodi iz budžeta Opština – redovan rad 124.500,00€; Prihodi iz budžeta Crne Gore – redovan rad 251.500,00€; Prihodi iz budžeta Crne Gore – poslanici 12.000,00€; Prihodi iz

budžeta Opština – Forum žena 18.000,00€; Prihodi iz Budžeta Crne Gore – Forum žena 44.600,00€ i Ostali poslovni dobici 500,00€.
Rashodi su planirani u visini od 443.000,00€, i to za: Troškovi neto zarada i ugovora o djelu 151.500,00€; Troškovi zakupnina i poreza na zakup 48.500,00€; Troškovi poreza i doprinosa na LD i ugovore o djelu 46.000,00€; Troškovi goriva 40.500,00€; Troškovi telefon fiksni i mobilni, internet 35.000,00€; Troškovi ugostiteljskih usluga 19.500,00€; Troškovi službenih putovanja 16.500,00€; Troškovi amortizacije 16.500,00€; Troškovi reprezentacije 11.000,00€; Troškovi zakupnina 10.000,00€; Ostali razni finansijski rashodi 9.000,00€; Knjigovodstvene usluge 7.000,00€; Troškovi neproizvodnih usluga 5.500,00€; Troškovi energije 5.000,00€; Troškovi prevoza 4.000,00€; Troškovi usluga održavanja osnovnih sredstava 4.000,00€; Troškovi štampe, časopisa i medija 3.000,00€; Troškovi kancelarijskog materijala 2.500,00€; Troškovi prireza porezu 2.500,00€; Troškovi komunalnih usluga 1.000,00€; Troškovi platnog prometa i provizija 1.000,00€; Troškovi registracije vozila 800,00€; Rashodi iz ranijih godina 1.000,00€; Osiguranje vozila 600,00€; Troškovi neproizvodnih usluga 500,00€; Troškovi vode 200,00€; Troškovi advokatskih usluga 400,00€.

Partija je u 2023. godini ostvarila prihode u iznosu od 474.478,59€, što je za 521,41€ manje u odnosu na planirane, dok je rashode ostvarila u iznosu od 436.277,27€, što je za 6.722,73€ manje od planiranih.

3.4. Program rada

Partija je shodno članu 49 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donijela Program rada za 2022. godinu 29.12.2022. kojim su predviđene sljedeće aktivnosti: Izvršiti analizu rada odbora; Procijeniti kapacitete svih odbora pojedinačno; Češće obilaziti odbore od strane rukovodstva partije; Povećati aktivnost odbora kako na unutrašnjem planu tako i u segmentu medijske zastupljenosti; Pripremiti imena osoba koja će se naći na listama za Lokalne izbore kao i na listi za Parlamentarne izbore; Povećati broj održanih sastanaka i poboljšati međusobnu povezanost odbora posebno po regionima; Poraditi na poboljšanju rada organizacije Foruma žena i Omladine Socijaldemokrata; Pripremiti finansijske pretpostavke za realizaciju svih predviđenih aktivnosti kako prije izbora tako i za finansiranje izbornih kampanja na lokalnom i državnom nivou; Izvršiti racionalizaciju troškova gdje je to moguće itd.

3.5. Računovodstveni sistem

Partija je shodno članu 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja dužna da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi, u skladu sa propisom Ministarstva finansija.
Budući da Partija ima svojstvo pravnog lica dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji. Revizijom je utvrđeno da Partija poslovne knjige vodi shodno odredbama Zakona o

računovodstvu i primjenjuje Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica.
Partija je u revidiranom periodu vodila sljedeće poslovne knjige: Dnevnik, Glavnu knjigu i pomoćne evidenciju (vanbilansnu evidenciju imovine, analitičku evidenciju obaveza i potraživanja), dok je računovodstvenu evidenciju obezbjeđivala na obračunskoj osnovi.

3.6. Godišnji konsolidovani finansijski izvještaj

Shodno članu 48 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, politički subjekt završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika, Državnoj revizorskoj instituciji i Agenciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta, politički subjekat je dužan da godišnji konsolidovani finansijski izvještaj dostavi na sledećim izvještajima:

- Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta;
- Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima; i
- Završni račun političkog subjekta.

Subjekt revizije je Državnoj revizorskoj instituciji dostavio Godišnji finansijski izvještaj za 2023.godinu na propisanim obrascima i u zakonom predviđenom roku.

3.7. Izvještaj o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta

Partija je u Zbirnom izvještaju o prihodima i rashodima Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političkog subjekta iskazala prihode u iznosu od 474.479,00€ i rashode u iznosu 436.277,00€, koji podaci odgovaraju istim evidentiranim u poslovnim knjigama Partije.
Ukupni prihodi u iznosu od 474.479,00€ odnose se na: prihode iz budžeta Crne Gore za finansiranje redovnog rada političkog subjekta u iznosu od 263.122,00€ i za finansiranje redovnog rada ženske organizacije u iznosu od 44.544,00€, prihode iz budžeta lokalne samouprave za finansiranje redovnog rada političkog subjekta u iznosu od 124.443,00€ i za finansiranje redovnog rada ženske organizacije u iznosu od 18.028,00€,kao i prihode od članarina u iznosu od 4.698,00€ i ostale prihode u iznosu od 19.662,00€.
Ukupni rashodi u iznosu od 436.277,00€, odnose se na: troškove zakupa u iznosu od 38.872,00€, troškove nabavki i održavanja opreme/pokretne imovine u iznosu od 12.126,00€, troškove nastale po osnovu isplate zarada i ostalih naknada u iznosu od 196.124,00€ i ostale troškove nastale po osnovu redovnog rada političkih subjekata u iznosu od 186.769,00€.

3.8. Izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima

Partija je u posebnom Izvještaju o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima iskazala da je stanje depozita na računu ženske organizacije na kraju 2023.godine iznosilo 53.610,00€, dok je utrošak sredstava ženske organizacije iznosio 58.656,86€.
Revizijom je utvrđeno da je Partija u posebnom Izvještaju o načinu i namjeni utroška sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija iskazala sve troškove evidentirane u poslovnim knjigama Partije, a koje se odnose na redovan rad Foruma žena i to: Reklamiranje rada FŽ i promo materijal 2.114,32€; Troškovi goriva i prevoza 320,00€; Troškovi zakupa 15.100,00€; Ostali troškovi 3.807,00€; Troškovi reprezentacije 1.044,80€; Troškovi platnog prometa 98,53€; Troškovi poreza i prireza 6.142,01€; Troškovi neto plata i ugovora 17.665,59€; Troškovi sjednica organa i putni troškovi 6.172,09€; Troškovi nabavke opreme 6.162,52€.
Subjekt revizije je shodno članu 14 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja donio poseban Statut Foruma žena Socijaldemokrata Crne Gore (od 06.09.2022. god.). Takođe, Partija je usvojila odluku o finansiranju rada kancelarija i zaposlenih OO FŽ SDCG (od 29.12.2022. god.) kojom je predviđeno finansiranje rada kancelarija i angažovanje zaposlenih u nekoliko opština.

3.9. Izvještaji o prikupljenim i utrošenim sredstvima iz javnih i privatnih izvora u izbornoj kampanji

Partija nije sačinjavala zbirne i pojedinačne izvještaje o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izborne kampanje iz razloga što nije učestvovala na izborima kao nosilac liste tokom 2023. Godine.

3.10. Završni račun

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg konsolidovanog finansijskog izvještaja političkog subjekta, politički subjekt je Godišnji završni račun za period od 01.01.2023.godine do 31.12.2023.godine dostavio Državnoj revizorskoj instituciji na propisanim obrascima:

- Iskaz o finansijskoj poziciji /Bilans stanja,
- Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha,
- Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala)-IPK (PP),
- Iskaz o tokovima gotovine-ITG (PP),
- Statistički Aneks.

3.10.1. Bilans stanja

U konsolidovanom Bilansu stanju, iskazane su aktiva i pasiva na dan 31.12.2023.godine u iznosu od po 149.649,00€. U aktivi Bilansa stanja, iskazana je stalna imovina (koju čini oprema) u iznosu od 64.078,00€, obrtna sredstva (koju čine: potraživanja, kratkoročni finansijski plasmani i gotovina i gotovinski ekvivalenti) u iznosu od 85.571,00€. U pasivi Bilansa stanja, iskazana je neraspoređena dobit u iznosu od 132.671,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 16.978,00€.
Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Bilansu stanja odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

Evidentiranje i popis imovine

Revizijom je utvrđeno da Partija obezbjeđuje evidenciju imovine u okviru Glavne knjige, kao i analitičku evidenciju iste. Komisija za popis, imenovana Odlukom, izvršila je popis imovine (stalne i obrtne imovine) i obaveza i sačinila Izvještaj o popisu koji je usvojen Odlukom Predsjedništva Partije.
Shodno prezentiranim podacima u Izvještaju o popisu i Glavnoj knjizi, stalna imovina Partije po nabavnoj vrijednosti na dan 31.12.2023. godine iznosi 148.890,12€, otpisanoj 84.812,48€ i sadašnjoj vrijednosti 64.077,64€. Stalnu imovinu čine vozila, kancelarijska i kompjuterska oprema.
Partija je u 2023. godini izvršila nabavku opreme u vrijednosti od 7.141,52€ (kompjuterska oprema, mobilni telefoni).
Uvidom u Izvještaj o popisu Partije za 2023. godinu, utvrđeno je da Komisija za popis u istom nije iskazala podatke o potraživanjima i stanju depozita na žiro računima na 31.12.2023. godine, što nije u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio popisne liste, koje nijesu prezentirane u postupku revizije, a koje sadrže podatke o potraživanjima i stanju depozita na žiro računima na 31.12.2023. godine.

Potraživanja

Partija je u Glavnoj knjizi evidentirala i u Bilansu stanja iskazala potraživanja u iznosu od 23.732,80€ i ista se odnose na potraživanja od lokalnih samouprava u iznosu od 23.613,11€, potraživanja od zaposlenih u iznosu od 119,69€.
Potraživanja od lokalnih samouprava u iznosu od 23.613,11€ odnose se na potraživanja od opština za redovan rad Partije i za zakup poslovnih prostora u iznosu od 21.050,72€ i na potraživanja od opština za redovan rad ženske organizacije u političkom subjektu (Forum žena SD-a) u iznosu od 2.562,39€.
Potraživanja od opština za redovan rad Partije i za poslovne prostorije za potrebe opštinskih odbora u iznosu od 21.050,72€ odnose se na: potraživanja od Opštine Berane u iznosu od 2.190,15€, opštine Bijelo Polje u iznosu od 751,62€, opštine Plav u iznosu od 7.651,81€, opštine Rožaje u iznosu od 9.516,84€ i prijestonice Cetinje u iznosu od 940,30€.

Potraživanja od opština za redovan rad ženske organizacije u političkom subjektu (Forum žena SD-a), evidentirana u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 2.562,39€, odnose na: Opštinu Berane u iznosu od 131,28€, Opštinu Kotor u iznosu od 1.493,54€ i opštinu Rožaje u iznosu od 937,57€. Partija je izvršila usaglašavanje potraživanja sa većinom opština.
Potraživanja od zaposlenih u iznosu od 119,69€ odnose se na potraživanja po osnovu troškova iz prethodnih godina.

Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su u Glavnoj knjizi u iznosu od 4.427,20€.
Uvidom u poslovne knjige Partije utvrđeno je da su isti evidentirani na računima (račun 150) i odnose se na: date avanse dobavljačima i zaposlenim, pri čemu je dio datih avansa u iznosu od 827,05€ evidentiran po početnom stanju.

Novčana sredstva na žiro računima

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2023. godini imala otvorena četiri žiro računa i to: račun za redovno poslovanje, račun Ženske asocijacije SD-a i dva računa koja su namjenski otvorena za izborne kampanje u toku 2022. godine (za lokalne izbore u Baru i Plavu).

Revizijom je, uvidom u poslovne knjige i bančine izvode redovnih i izbornih računa utvrđeno da su depoziti na računima Partije na dan 01.01.2023. godine iznosili 59.722,89€, a na dan 31.12.2023. godine 57.411,15€ i to: na redovnom računu SD-a u iznosu od 1.574,89€ i računu ženske organizacije u iznosu od 53.610,07€, dok je stanje depozita biznis karticama koja je vezana za redovan račun, iznosilo ukupno 2.189,76€ (264,52€ i 193,90€ i 1.731,34€) i na deviznom računu 36,43€ na dan 31.12.2023. godine.

Stanje depozita evidentirano u poslovnim knjigama Partije, odgovara stanju iskazanom u izvještajima o kretanju sredstava na žiro računima kod poslovne banake (izvodi) na navedene datume.

Revizijom je utvrđeno da je Partija **za potrebe finansiranja redovnog rada ženskih organizacija** - Foruma žena otvorila **poseban žiro račun** kod poslovne banke. Uvidom u bančine izvode utvrđeno je da je depozit na 01.01.2023. godine iznosio 48.456,55€, priliv sredstava na navedenom računu iznosio je 119.989,12€, za finansiranje redovnog rada organizacije na navedeni žiro račun uplaćena su sredstva u ukupnom iznosu od 63.937,40€ (iz budžeta opština iznos od 19.393,09€ i iz budžeta državnog trezora iznos od 44.544,31€), na račun je izvršen i povraćaj pogrešno uplaćenih sredstava od 51,72€, dok je iznos od 56.000,00€ prenešen sa računa za redovno poslovanje Partije. Sa navedenog računa izvršen je odliv sredstava u iznosu od 114.835,60€, tako da je stanje na kraju godine iznosilo 53.610,07€.
Odlivi sredstava sa žiro računa se odnose na plaćanje dobavljaču za nabavku opreme (kompjuterska oprema) u iznosu od 6.162,52€, obaveze za neto plate

i ugovore o djelu u iznosu od 17.665,59€, obaveze za zakup 15.100,00€, troškove poreza, doprinosa i prireza u iznosu od 6.348,86€, troškove službenih putovanja u iznosu od 111,65€, troškove časopisa i medija u iznosu od 2.675,76€, troškove ugostiteljskih usluga u iznosu od 6.528,80€, troškova provizije u iznosu od 100,41€, troškove prevoza u iznosu od 335,00€ i ostalih finansijskih rashoda u iznosu od 3.807,01€, dok je iznos od 56.000,00€ prenešen na račun za redovno poslovanje Partije.

Partija je u 2023. godini u poslovnim knjigama evidentirala i **izborne žiro račune** otvorene za potrebe lokalnih izbora održanih u 2022. godini u opštinama Bar i Plav.
Uvidom u bankarske izvode utvrđeno je da je početno stanje na izbornim računima iznosilo ukupno 4.531,45€ (Bar 3.502,36€; Plav 1.029,09€).
Tokom 2023.godine, sa izbornih računa su plaćeni troškovi provizije i trošak prema facebook-u u ukupnom iznosu od 17,74€, izvršeni su prenosi preostalih sredstava u iznosu od 4.513,71€ na račun za redovno poslovanje Partije. Navedeni računi su zatvoreni u Zakonom propisanom roku.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je Partija u 2023. godini imala otvoren **devizni žiro račun**. Shodno prezentiranoj dokumentaciji, depozit na deviznom računu na početku godine iznosio je 41,38€, preko deviznog računa nije bilo prometa u 2023. godini, plaćeni su troškovi provizije u iznosu od 4,95€.

Revizijom je utvrđeno da je Partija je u toku 2023. godine imala **3 platne kartice kod poslovne banke**. Partija donijela Odluku o korišćenju poslovnih kartica u posjedu Partije.
Uvidom u bankarske izvode kartice, utvrđeno je da je početno stanje na računu dvije kartice iznosilo ukupno 2.134,61€ (338,47€ i 1.796,14€), dok je na navedene kartice sa redovnih računa Partije izvršen prenos sredstava u ukupnom iznosu od 16.400,00€.
Revizijom je utvrđeno da su sa platne kartice izvršena plaćanja u ukupnom iznosu od 16.344,85€ koja su se odnosila na: troškove goriva u iznosu od 157,12€, troškove komunalnih usluga u iznosu od 19,99€, troškove štampe, časopisa i medija u iznosu od 4.503,86€, troškove ugostiteljskih usluga u iznosu od 7.286,59€, troškove provizije u iznosu od 65,05€, troškove prevoza u iznosu od 23,50€ i ostale finansijske rashode u iznosu od 4.288,74€. Stanje sredstava na kraju godine na navedenim karticama iznosilo je 2.189,76€.

Blagajničko poslovanje
Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije nije vršio blagajničko poslovanje u 2023. godini.

Obaveze

Partija je u poslovnim knjigama iskazala obaveze sa stanjem na dan 31.12.2023. godine u iznosu od 16.977,40€ i iste se odnose na: obaveze prema dobavljačima u iznosu od 12.880,57€, obaveze za poreze, prirez i

doprinose u iznosu od 3.572,83€, obaveze po osnovu ugovora o zakupu u iznosu od 524,00€.
Obaveze prema dobavljačima evidentirane u Glavnoj knjizi u iznosu od 12.880,57€ (iznos od 7.819,40€ evidentiran po početnom stanju) odnose se na obaveze iz prethodnih godina i obaveze iz tekuće godine. Obaveze iz tekuće godine u iznosu do 5.061,17€ odnosile su se na: troškove mobilne i fiksne telefonije u iznosu od 2.009,11€, troškove reprezentacije u iznosu od 1.110,34€, troškove vodovoda u iznosu od 111,04€, troškove komunalnih usluga u iznosu od 131,38€, troškove električne energije u iznosu od 370,59€, troškove osiguranja u iznosu od 157,70€, troškove održavanja u iznosu od 157,60€, troškove notarskih usluga u iznosu od 36,26€, troškove prevoza u iznosu od 94,00€, troškove za nabavku sitnog inventara u iznosu od 210,18€, troškove štampe, časopisa i medija u iznosu od 498,60€ i ostale troškove u iznosu od 174,37€.
Obaveze po osnovu ugovora o zakupu u iznosu od 524,00€ odnose se na zakupe za potrebe OO u Rožajama u iznosu od 500,00€ i Kotoru u iznosu od 24,00€.
Subjekt revizije je za veći iznos salda neizmirenih obaveza prema dobavljačima prezentirao IOS-e kao dokaz usaglašavanja međusobnog stanja potraživanja i obaveza, sa stanjem na dan 31.12.2023.godine.

3.10.2. Bilans uspjeha

U Bilansu uspjeha iskazani su prihodi u iznosu od 474.478,59€, rashodi u iznosu od 436.277,27€ i dobitak u iznosu od 38.201,32€
Revizijom je utvrđeno da podaci iskazani u Bilansu uspjeha odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Partije.

3.10.2.1. Prihodi

Partija je u 2023. godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 474.478,59€.
U nastavku je dat tabelarni pregled prihoda evidentiranih u GK u 2023. godini

Rb	Vrsta prihoda	Ukupno u 2023. godini	% Učešća
1	Prihod od članarina	4,698.11	0.99%
2	Prihodi iz budžeta Crne Gore	307,666.09	64.84%
3	Prihod iz budžeta lokalnih samouprava	161,663.25	34.07%
4	Ostali poslovni dobici	451.14	0.10%
	Ukupno	**474,478.59**	100.00%

Shodno prezentiranim podacima najveće učešće u ukupnim prihodima imaju prihodi iz Budžeta CG sa 64,84%, prihodi iz budžeta lokalnih samouprava sa 34,07% itd.

Prihodi iz budžeta Crne Gore

Prihodi iz Budžeta Crne Gore evidentirani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 307.666,09€, odnose se na prihode za finansiranje redovnog rada Partije u iznosu 251.370,63€, prihode za finansiranje rada poslaničkog kluba u iznosu od 11.751,15€ i na prihode za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u iznosu od 44.544,31€.

Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala prihode iz budžeta lokalnih samouprava u iznosu od 161.663,25€ koji se odnose na prihode ostvarene po osnovu redovnog rada Partije u iznosu od 143.635,24€ (124.442,72€ redovan rad 19.192,52€ za zakup) i po osnovu rada ženskih organizacija u iznosu od 18.028,01€.

Navedeni prihodi od lokalnih samouprava ostvareni po osnovu redovnog rada partije i zakupa, odnose se na prihode od opštine Andrijevica u iznosu od 636,27€, opštine Bar u iznosu od 19.492,28€, opštine Berane u iznosu od 1.336,86€, opštine Bijelo Polje u iznosu od 8.239,21€ (redovan rad 6.303,73€; zakup 1,935,48€), opštine Budva u iznosu od 9.423,65€, Prijestonice Cetinje u iznosu od 4.047,72€, opštine Danilovgrad u iznosu od 5.138,25€ (redovan rad 4.178,25€; zakup 960,00€), opštine Gusinje u iznosu od 1.814,85€, opštine Herceg Novi u iznosu od 5.053,00€, opštine Kotor u iznosu od 15.845,16€ (redovan rad 10.445,16€; zakup 5.400,00€), opštine Mojkovac u iznosu od 3.859,26€ (redovan rad 1.459,26€; zakup 2.400,00€), opštine Nikšić u iznosu od 18.306,80€ (redovan rad 12.306,80€; zakup 6.000,00€), opštine Petnjica u iznosu od 875,16€, opštine Plav u iznosu od 8.028,36€, opštine Pljevlja u iznosu od 3.009,77€ (redovan rad 2.012,73€; zakup 997,04€), glavnog Grada Podgorica u iznosu od 20.862,60€, opštine Rožaje u iznosu od 4.950,26€, opštine Šavnik u iznosu od 739,34€, opštine Tivat u iznosu od 6.743,33€, opštine Tuzi u iznosu od 4.425,41€ (redovan rad 2.925,41€; zakup 1.500,00€), opštine Ulcinj u iznosu od 6.182,98€ i opštine Žabljak u iznosu od 2.941,67€.

Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava za redovno poslovanje uplaćivani su na redovan žiro račun Partije, dok su prihodi po osnovu finansiranja rada ženskih organizacija uplaćivani na poseban žiro račun Foruma žena (osim dvije uplate od opštine Petnjica u iznosu od 185,76€ koje su uplaćene na račun za redovno poslovanje).

Partija je po osnovu finansiranja rada ženskih organizacija ostvarila prihode od opštine Andrijevica u iznosu od 59,40€, opštine Bar u iznosu od 2.585,00€, opštine Bijelo Polje u iznosu od 232,53€, opštine Budva u iznosu od 710,77€, Prijestonice Cetinje u iznosu od 1.868,38€, opštine Danilovgrad u iznosu od 642,11€, opštine Gusinje u iznosu od 138,84€, opštine Herceg Novi u iznosu od 400,00€, opštine Kotor u iznosu od 2.181,60€, opštine Mojkovac u iznosu od 529,71€, opštine Nikšić u iznosu od 3.048,80€, opštine Petnjica u iznosu od 185,76€, opštine Plav u iznosu od 393,60€, opštine Pljevlja u iznosu od 597,00€, glavnog Grada Podgorica u iznosu od 2.845,36€, opštine Rožaje u iznosu od 793,90€ opštine Šavnik u iznosu od 45,83€, opštine Tivat u iznosu 285,04€, opštine Tuzi u iznosu od 995,87€, opštine Ulcinj u iznosu od 802,84€ i opštine Žabljak u iznosu od 236,51€.
Na kraju 2023.godine izvršeno je sravnjivanje potraživanja od opština i prihodi su umanjeni za 9.867,79€.

Prihodi od članarina

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala prihode od članarina u iznosu od 4.698,11€ koji su se odnosili na uplatu članarine od 16 lica.
Partija je usvojila Odluku o načinu utvrđivanja i visini članarine za 2023. godinu (od 29.12.2022. godine), kojom je utvrdila visinu plaćanja članarine po kategorijama članova. Revizijom je utvrđeno da se uplata članarina vrši na glavni žiro račun Partije. Takođe je utvrđeno da, Partija obezbjeđuje evidenciju po uplatiocima članarine koja sadrži ime i prezime, matični broj, opštinu, datum i iznos uplate. Revizijom je utvrđeno da su uplate članarina usklađene sa mjesečnim limitom iz člana 7 Zakona.

Ostali poslovni dobici

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala ostale poslovne dobitke u iznosu od 451,14€ koji su se odnosili na uplatu od osiguranja povodom naknade materijalne štete na vozilu.

3.10.2.2. Rashodi

Partija je u 2023. godini ostvarila troškove u iznosu od 436.277,27€.
U nastavku je dat tabelarni pregled troškova evidentiranih u poslovnim knjigama u 2023.godini

Rb	Konto	Opis	Ukupno u 2023. godini	% Učešća
1	512	Troškovi ostalog (režijskog) materijala	2,386.43	0.55%
2	513	Troškovi goriva i energije	45,472.33	10.42%
3	520	Troškovi neto zarada i ugovora o djelu	150,159.07	34.42%
4	521	Troškovi poreza i doprinosa na LD i ugovore o djelu	45,964.69	10.54%
5	522	Troškovi prireza porezu	2,125.00	0.49%
6	527	Troškovi zakupnina i poreza na zakup	48,209.84	11.05%
7	529	Troškovi službenih putovanja	16,110.40	3.69%
8	531	Troškovi - telefon fiksni i mobilni, internet	34,886.66	8.00%
9	532	Troškovi usluga održavanja	16,458.32	3.77%
10	533	Troškovi zakupnina	9,577.58	2.20%
11	539	Troškovi komunalnih usluga	1,049.07	0.24%
12	540	Troškovi amortizacije	16,019.42	3.67%
13	550	Troškovi neproizvodnih usluga	3,272.96	0.75%
14	551	Troškovi reprezentacije	29,746.87	6.82%
15	553	Troškovi platnog prometa	989.15	0.23%
16	555	Troškovi prevoza	4,295.67	0.98%
17	569	Ostali razni finansijski rashodi	8,811.39	2.02%
18	591	Rashodi iz ranijih godina	742.42	0.17%
		Ukupno	**436,277.27**	100.00%

Shodno prezentiranim podacima konstatuje se da najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi neto zarada i ugovora o djelu sa 34,42%, troškovi zakupnina i poreza na zakup 11,05%, troškovi poreza i doprinosa na ld i ugovore o djelu sa 10,54%, troškovi goriva i energije sa 10,42% itd.

Troškovi ostalog (režijskog) materijala (račun 512)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 2.386.43€, odnose se na troškove kancelarijskog materijala i sitnog inventara.
Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani, fakturama dobavljača.

Troškovi goriva i energije (račun 513)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 45.472,33€, odnose se na troškove goriva i energije.
Revizijom je utvrđeno da se iznos od 4.902,36€ odnosi na troškove električne energije centrale Partije i opštinskih odbora, dok se dio troškova u iznosu od 133,05€ odnosi na troškove vode. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača.
Troškovi u iznosu od 40.279,80€ odnose se na nabavku goriva, dokumentovani su zbirnim fakturama od dobavljača na mjesečnom nivou i pojedinačnim fiskalnim računima. Dio navedenih troškova u iznosu od 157,12€ plaćen je platnom karticom.
Partija je internim procedurama definisala ko ima pravo na potrošnju goriva u službene svrhe, kao i limit za navedene troškove.

Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca (računi 520, 521)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 196.123,76€ odnose se na troškove za neto zarade u iznosu od 124.084,10€, troškove za neto ugovore o djelu u iznosu od 26.075,00€, troškove poreza i doprinosa na zarade u iznosu od 40.153,20€ i troškove poreza i doprinosa na ugovore o djelu i iznosu od 5.811,53€.
Partija je u toku 2023. godine isplaćivala zarade za u prosjeku 15 zaposlenih i zaključila ugovore o djelu sa 15 lica.
Revizijom je utvrđeno da je Partija dostavila nadležnom organu IOPPD obrasce za 2023. godinu, ali ne u roku (do 15 u mjesecu za prethodni mjesec) utvrđenom članom 5 Pravilnika o obliku, sadržini, načinu popunjavanja i dostavljanja jedinstvenog obrasca Izvještaja o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak fizičkih lica i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje na Preliminarni izvještaj dostavio dokaze da je u 2024.godini otklonio navedene nepravilnosti.

Zapošljavanje i zarade

Predsjedništvo Partije je 29.12.2022. godine usvojilo Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta, poslova i zadataka u Generalnom sekretarijatu i organizaciji Foruma žena Socijaldemokrata Crne Gore, kojim je sistematizovano 21 radno mjesto sa 68 izvršilaca, razvrstanih u 6 sektora. Isti sadrži opis radnih mjesta sa posebnim uslovima za obavljanje poslova, kao i koeficijente složenosti radnog mjesta.
Revizijom je utvrđeno da je u Partiji u toku 2023. godine u prosjeku bilo 15 zaposlenih.

Partija je u 2023. godini sa 11 lica zaključila ugovor u radu (sa 4 lica ugovor na neodređeno i 7 lica ugovor na određeno vrijeme) za radna mjesta tehnički sekretar u opštinskom odboru sa 9 zaposlenih, 1 zaposleni za mjesto rukovodilac sektora za analitiku i analizu i 1 zaposleni za mjesto stručnog saradnika u opštinskom odboru, dok je za 6 lica prestao radni odnos (istekom ugovora o radu na određeno vrijeme ili sporazumnim prestankom radnog odnosa).
Uvidom u ugovore o radu utvrđeno je da isti sadrže elemente predviđene čl. 31 Zakona o radu, kao i da koeficijenti složenosti radnog mjesta odgovaraju koeficijentima predviđenim aktom o sistematizaciji Partije.
Partija je shodno Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, prilikom zapošljavanja sprovela postupak javnog oglašavanja slobodnih radnog mjesta preko Zavoda za zapošljavanje. Pravni osnov isplate zarade zaposlenog utvrđen je ugovorom o radu koji je usklađen sa opštim propisima o radu. Uvidom u personalne dosijee zaposlenih, utvrđeno je da subjekt revizije posjeduje dokumentaciju vezanu za oglašavanje radnog mjesta (obrazac E1-prijava o slobodnom radnom mjestu i obrazac E3-prijava o zasnivanju radnog odnosa), ugovore o radu, prijavu zaposlenih Poreskoj upravi, personalnu dokumentaciju zaposlenog.
U postupku revizije metodom uzorka, izvršena je provjera pojedinačnih obračuna i utvrđeno je da se zarade obračunavaju u skladu sa važećom zakonskom i drugom regulativom.
Zarade za 2 zaposlena isplaćivane su sa računa Foruma žena, shodno odluci Predsjedništva Partije.

Ugovori o djelu

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 26.075,00€ odnose se na troškove neto ugovora o djelu. Dio navedenih troškova u iznosu od 6.950,00€ isplaćen je sa posebnog računa Foruma žena.
Revizijom je utvrđeno da je Partija u toku 2023. godine zaključila ugovore o djelu sa 15 lica, za periode od 1 do 12 mjeseci u ukupnim iznosima od 225,00€ do 5.400,00€ zavisno od perioda angažovanja.
Na osnovu prezentiranih ugovora o djelu utvrđeno je da je Partija iste zaključivala radi obavljanja sljedećih usluga za potrebe redovnog poslovanja Partije i Foruma žena: slaganje i obradu arhivske građe, održavanje predavanja članovima OO SD i članicama Foruma žena SD, izrada strategije za sprječavanje i borbu protiv rodno zasnovanog nasilja nad ženama u politici, održavanje kancelarijskog prostora, održavanje sajta, personalizaciju članskih karata i dr. U procesu revizije prezentovane su potvrde o radno pravnom statusu lica sa kojima je Partija zaključivala ugovore.

Podaci o javnim funkcionerima koji su primali naknade po osnovu angažovanja u partiji

U postupku revizije je od strane Partije data informacija da su od lica koja su ostvarivala naknade u Partiji po osnovu angažovanja ugovorom o djelu ili ostvarivali zaradu u Partiji shodno ugovorima o radu, 3 lica javni funkcioneri.
Uvidom u imovinske kartone navedenih javnih funkcionera na sajtu Agencije

za sprječavanje korupcije, utvrđeno je da 1 lice - javni funkcioner nije prijavilo prihode ostvarene po ovom osnovu u Partiji.

Troškovi prireza porezu (račun 522)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 2.125,00€ odnose se na prirez porezu za zarade u iznosu od 981,22€, ugovore o djelu u iznosu od 500,70€ i zakup u iznosu od 643,08€.

Troškovi zakupnina i poreza na zakup (račun 527 i 533)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 57.787,42€ odnose se na troškove zakupa u iznosu od 52.883,98€ i obračunate poreze u iznosu od 4.903,44€.
Revizijom je utvrđeno da su se navedeni troškovi odnosili na zakupe u opštinama: Berane, Bijelo Polje, Cetinje, Danilovgrad, Gusinje, Herceg Novi, Kolašin, Mojkovac, Nikšić, Plav, Pljevlja, Rožaje, Ulcinj, Kotor, Tuzi i Budva.
Navedeni troškovi evidentirani su shodno zaključenim ugovorima sa fizičkim i pravnim licima, kao i mjesečnim fakturama od pravnih lica. Ugovori su ovjeravani od strane nadležnog organa (notara). Mjesečne zakupnine su iznosile od 100,00€ do 500,00€
Troškovi zakupa u 5 opština plaćani su sa računa Foruma žena SD, shodno odluci Predsjedništva Partije.

Troškovi službenih putovanja (račun 529)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 16.110,40€ odnose se na troškove korišćenja sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 14.940,40€ i nabavke avio karata u iznosu od 1.170,00€.
Troškovi korišćenja sopstvenog vozila u službene svrhe dokumentovani su odlukama o upućivanu na službeni put, putnim nalozima za putničko vozilo, izvještajima sa službenog puta, odlukama o isplati putnih troškova za korišćenje sopstvenog vozila u službene svrhe i specifikacijom kilometraže sa cijenama goriva.
Troškovi nabavke avio karata dokumentovani su fakturama dobavljača.
Troškovi u iznosu od 116,50€ odnose se na troškove službenih putovanja za potrebe Foruma Žena.

Troškovi - telefon fiksni i mobilni, internet (račun 531)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 34.886,66€ odnose se na troškove mobilne, fiksne telefonije i interneta. Troškovi su adekvatno dokumentovani fakturama dobavljača.
Partija ima usvojen Pravilnik o korišćenju sredstava za reprezentaciju i o korišćenju mobilnih telefona kojom je predviđeno da pravo na plaćanje mjesečnih troškova za upotrebu mobilnih i fiksnih telefona imaju zaposleni u generalnom sekretarijatu SD CG, članovi Glavnog odbora SD CG, članovi SD CG u odboru Glavnog grada, članovi SD CG u opštinskim odborima i članovima radnih tijela SD CG.

Troškovi usluga održavanja (račun 532)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 16.458,32€ odnose se na troškove održavanja osnovnih sredstava (servis automobila i sl.) u iznosu od 3.590,06€, troškove registracije vozila u iznosu od 792,57€, troškove neproizvodnih usluga (iznajmljivanja video opreme, zakupa parking mjesta, usluge održavanja poslovnih prostora, nabavku sitnog inventara i sl.) u iznosu od 5.118,19€ i knjigovodstvenih usluga u iznosu od 6.957,50€. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani.

Troškovi komunalnih usluga (račun 539)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu 1.049,07€ odnose se na troškove komunalnih usluga prema opštinskim preduzećima. Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani. Dio navedenih troškova u iznosu od 19,99€ plaćen je platnom karticom.

Troškovi amortizacije (račun 540)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 16.019,42€ odnose se na troškove obračunate amortizacije za osnovna sredstva.

Troškovi neproizvodnih usluga (račun 550)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 3.272,96€ odnose se na troškove neproizvodnih usluga (zakup parking prostora, sertifikat pošte i sl.) u iznosu od 357,48€, troškove advokatskih (notarskih) usluga u iznosu 51,42€ i troškove štampe časopisa i medija u iznosu od 2.864,06€.
Revizijom je utvrđeno da su se troškovi štampe časopisa i medija u iznosu od 5.419,39€ odnosili na usluge štampe, obnavljanje domena i mejla, kotizacije za konferenciju, monitoringa medija i nabavke dnevne štampe za redovno poslovanje Partije.

Troškovi u iznosu od 2.675,76€ odnose se na štamparske usluge (banera, fascikli, blokova i sl.) i kotizacije za seminar za potrebe Foruma žena. Iznos od 10,00€ plaćen je sa izbornog računa Bar i odnosio se na troškove facebook objave. Iznos od 4.503,86€ plaćen je platnom karticom i odnosio se na troškove facebook objava i sl.

Partija je u okviru troškova neproizvodnih usluga evidentirala storna knjiženja u iznosu od 9.744,95€ (umanjenjem troškova), po osnovu usaglašavanja obaveza sa dobavljačima (prezentirane potvrde).

Partija je u poslovnim knjigama evidentirala troškove neproizvodnih usluga u ukupnom iznosu od 771,51€, koje nije dokumentovala, što nije u skladu sa odredbama člana 20 Zakona o računovodstvu, kojim je, između ostalog, propisano da računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji, u skladu sa pravilima

urednog knjigovodstva.

- **Subjekt revizije treba da sve troškove pravda adekvatnom i potpunom dokumentacijom, u skladu sa pravilima urednog knjigovodstva, shodno članu 20 Zakona o računovodstvu.**

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 29.746,87€ odnose se na reprezentaciju i ugostiteljske usluge.
Revizijom je utvrđeno da se iznos od 15.931,48€ odnosio na troškove za potrebe redovnog rada Partije (ugostiteljske usluge, nabavka robe iz maloprodaje i sl.), dok se troškovi u iznosu od 6.528,80€ odnose na troškove Foruma žena (usluge hotelskog smještaja i ugostiteljske usluge).
Dio navedenih troškova u iznosu od 7.286,59€ plaćen je platnom karticom i odnosio se na ugostiteljske usluge i usluge hotelskog smještaja.
Partija je u poslovnim knjigama evidentirala troškove reprezentacije u ukupnom iznosu od 959,71€, koje nije dokumentovala, što nije u skladu sa odredbama člana 20 Zakona o računovodstvu.

Troškovi platnog prometa (račun 553)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 989,15€ odnose se na troškove provizije kod banaka.

Troškovi prevoza (račun 555)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 4.295,67€ odnose se na troškove osiguranja vozila (registracija) u iznosu od 601,02€ i troškove prevoza u iznosu od 3.694,65€ (iznos od 414,00€ odnosi se na iznajmljivanje auta i taksi usluge (320,00€ za potrebe Foruma žena; 94,00€ za redovno poslovanje), dok se iznos od 23,50€ odnosi na troškove putarine, koji su plaćeni platnom karticom). Navedeni troškovi su adekvatno dokumentovani fakturama dobavljača.
Revizijom je utvrđeno da se troškovi u iznosu od 3.257,15€ odnose na isplatu dnevnica članovima Partije, shodno Odluci Partije o iznosima dnevnica za sjednice organa i radnih tijela Partije od 29.12.2022. godine, kojom su definisani iznosi dnevnica za prisustvo sjednicama za članove Glavnog odbora, Predsjedništva, Statutarne komisije, Nadzornog odbora, Etičkog odbora, Savjeta partije, Foruma žena, Omladine Socijaldemokrata i drugih radnih tijela koje formira Partija. Uvidom u navedenu Odluku, utvrđeno je da su istom definisani različiti iznosi dnevnica u zavisnosti od grada iz kojeg član dolazi, što nije u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao jedinim propisom koji reguliše oblast službenih putovanja u javnom sektoru.

- **Subjekt revizije treba da vrši obračun i isplatu dnevnica u skladu sa odredbama Uredbe o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru, kao i da interni akt kojim je bliže uredio isplatu dnevnica članovima Partije uskladi sa navedenom Uredbom.**

Ostali razni finansijski rashodi (račun 569)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 8.811,39€ odnose se na troškove redovnog poslovanja u iznosu od 5.004,38€ i troškove Foruma žena u iznosu od 3.807,01€.
Revizijom je utvrđeno da su se troškovi za potrebe Foruma žena odnose na nabavku gift kartica za 8. mart i Novu godinu i nabavku sitnog inventara, dok su troškovi u iznosu od 715,64€ evidentirani po Rješenju o izvršenju, nabavku sitnog inventara i dr.
Troškovi u iznosu od 4.288,74€ plaćeni su platnom karticom i isti se odnose na ugostiteljske usluge i nabavku robe iz maloprodaje u iznosu od 3.565,25€, troškovi u iznosu od 555,36€ odnose na kotizaciju za prisustvo međunarodnom skupu, dok se troškovi u iznosu od 168,13€ odnose na ostale troškove.
Partija je u poslovnim knjigama u okviru troškova evidentirala ostale razne finansijske rashode u ukupnom iznosu od 390,71€, koje nije dokumentovala, što nije u skladu sa odredbama člana 20 Zakona o računovodstvu.

Rashodi iz ranijih godina (račun 591)

Troškovi evidentirani u Glavnoj knjizi Partije u iznosu od 742,42€ odnose se na troškove nastale knjigovodstvenim usaglašavanjem kartica sa dobavljačima.

3.11. Kancelarijsko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Partija vodi dva djelovodnika kao osnovnu evidenciju (u jednom evidentira fakture, dok drugi služi za evidentiranje odluka, ugovora i sl.).
Uvidom u iste, uzorkom je izvršena provjera određenog broja ulaznih i izlaznih akata i utvrđeno je da isti sadrže datum i broj djelovodnog protokola koji odgovara upisanom u djelovodniku, isti je zaključen na kraju godine.
Partija ima usvojenu Odluku o načinu evidentiranja pristigle dokumentacije.

Izvještaj pripremila
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević